Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

KOMISJONI OTSUS,

28. aprill 2011,

millega kehtestatakse pesumasinas kasutatavatele detergentidele Euroopa Liidu ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri K(2011) 2815 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/264/EL)

(ELT L 111, 30.4.2011, lk 34)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Komisjoni otsus 2012/49/EL, 26. jaanuar 2012	L 26	36	28.1.2012
►M2	Komisjoni otsus, 2014/313/EL 28. mai 2014	L 164	74	3.6.2014
►M3	Komisjoni otsus (EL) 2015/345, 2. märts 2015	L 60	39	4.3.2015
►M4	Komisjoni otsus (EL) 2016/1796, 7. juuli 2016	L 274	55	11.10.2016
►M5	Komisjoni otsus (EL) 2016/2003, 14. november 2016	L 308	59	16.11.2016

Parandatud:

►C1 Parandus, ELT L 300, 18.10.2014, lk 69 (2014/313/EL)

▼B

KOMISJONI OTSUS,

28. aprill 2011,

millega kehtestatakse pesumasinas kasutatavatele detergentidele Euroopa Liidu ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri K(2011) 2815 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/264/EL)

Artikkel 1

Tooterühma „Pesumasinas kasutatavad detergendid” kuuluvad pulbrilised, vedelad või muul kujul esinevad detergendid ja eeltöötluseks ettenähtud plekieemaldajad, mida turustatakse ja kasutatakse riideesemete pesemiseks peamiselt kodupesumasinates, kusjuures neid võib kasutada ka selvepesulates ja avalikes pesumajades.

Eeltöötluseks ettenähtud plekieemaldajaid kasutatakse riideesemete määrdunud kohtade otseseks töötlemiseks (enne masinas pesemist), kuid sellesse rühma ei kuulu plekieemaldajad, mida doseeritakse pesumasinasse või kasutatakse muul otstarbel kui eeltöötlemiseks.

Sellesse tooterühma ei kuulu näiteks rättide, lappide või muu materjali abil pealekantavad tooted ega ka ilma järgneva pesemiseta kasutatavad puhastusvahendid, nagu vaipade ja mööblipolstri jaoks ettenähtud plekieemaldajad.

Artikkel 2

1. Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) tugevatoimelised detergendid – kasutatakse valgete riideesemete tavapesuks mis tahes temperatuuril;

2) värvi säästvad detergendid – kasutatakse värviliste riideesemete tavapesuks mis tahes temperatuuril;

3) pehmetoimelised detergendid – kasutatakse õrnade kangaste jaoks;

4) aine – looduslikud või mis tahes tootmisprotsessis saadud keemilised elemendid ja nende ühendid, sealhulgas toodete püsivuse säilitamiseks vajalikud lisaained või tootmismeetodist tingitud lisandid, välja arvatud lahustid, mida on võimalik kõrvaldada aine püsivust mõjutamata või selle koostist muutmata.

2. Lõike 1 punktide 1 ja 2 tähenduses on detergent kas tugevatoimeline detergent või värvi säästev detergent, kuid mitte peamiselt õrnade kangaste jaoks ettenähtud ja sellisena turustatav detergent.

▼B

Lõike 1 punkti 3 tähenduses ei ole vedelal kujul valgete ja kirjude riideesemete tavapesuks kasutatavad detergendid pehmetoimelised detergendid.

Artikkel 3

Määruse (EÜ) nr 66/2010 kohase ELi ökomärgise saamiseks peab pesumasinas kasutatav detergent või eeltöötluseks ettenähtud plekieemaldaja kuuluma artiklis 1 määratletud tooterühma „Pesumasinas kasutatavad detergendid" ning vastama käesoleva otsuse lisas sätestatud ökoloogilistele kriteeriumidele ning nendega seotud hindamis- ja kontrollinõuetele.

▼M5

Artikkel 4

Tooterühmale „pesumasinas kasutatavad detergendid" kehtestatud ökoloogilised kriteeriumid ning nende kriteeriumidega seotud hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad kuni 31. detsembrini 2017.

▼B

Artikkel 5

Haldusotstarbel omistatakse tooterühmale „Pesumasinas kasutatavad detergendid" kood „6".

Artikkel 6

Otsus 2003/200/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 7

1. Erandina artiklis 6 sätestatust hinnatakse tooterühma „Pesumasinas kasutatavad detergendid" kuuluvatele toodetele enne käesoleva otsuse vastuvõtmist esitatud ELi ökomärgise andmise taotlusi otsuses 2003/200/EÜ sätestatud tingimuste alusel.

2. Kui tooterühma „Pesumasinas kasutatavad detergendid" kuuluvale tootele ELi ökomärgise andmise taotlus on esitatud pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist, kuid mitte hiljem kui 30. detsembril 2011, võib taotluse koostamisel aluseks võtta kas otsuses 2003/200/EÜ või käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumid.

Taotlusi hinnatakse vastavalt nende koostamise aluseks olnud kriteeriumidele.

3. Kui ELi ökomärgis antakse taotluse põhjal, mida on hinnatud otsuses 2003/200/EÜ sätestatud kriteeriumide alusel, võib seda ökomärgist kasutada 12 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

LISA

RAAMTINGIMUSED

Kriteeriumide eesmärgid

Kriteeriumide abil püütakse eelkõige edendada selliseid tooteid, millel on vähene mõju veeökosüsteemidele ja mis sisaldavad vaid piiratud koguses ohtlikke aineid ning mille pesemisvõimet on katsetatud. Edendades madalal temperatuuril tõhusalt toimivate toodete kasutamist, aitavad kriteeriumid vähendada ka energiatarbimist pesupesemisel.

KRITEERIUMID

Kriteeriumid on kehtestatud kõigi järgmiste aspektide kohta:

1. Doseerimisalased nõuded

2. Mürgine toime veeorganismidele: kriitiline lahjendusmäär (CDV)

3. Orgaaniliste ainete biolagunduvus

4. Keelatud või piiratud kasutusega ained ja segud

5. Pakendile esitatavad nõuded

6. Pesemisvõime (kasutuskõlblikkus)

7. Punktid

8. Tarbija teavitamine

9. Teave ELi ökomärgisel

1. **Hindamine ja kontroll**

a) *Nõuded*

Iga kriteeriumi juures on esitatud üksikasjalikud hindamis- ja kontrollinõuded.

Juhul kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks avalduste, dokumentide, analüüsi- ja katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt jne.

Võimaluse korral tehakse katsed standardi EN ISO 17025 nõuetele vastavates või samaväärsetes laboratooriumides.

Vajaduse korral võib kasutada ka muid katsemeetodeid kui need, mis on esitatud iga kriteeriumi puhul, tingimusel et taotlust hindav pädev asutus on nende samaväärsust kinnitanud.

I liites viidatakse detergentide koostisainete andmebaasile (DID-loend), kuhu on kantud enim kasutatavad detergentide koostisained. Seda andmebaasi kasutatakse kriitilise lahjendusmäära (CDV) arvutamiseks vajalike andmete saamiseks ja koostisainete biolagunduvuse hindamiseks. Ainete jaoks, mis ei kuulu DID-loendisse, on antud vajalike andmete väljaarvutamise või ekstrapoleerimise juhised. DID-loendi kõige viimane versioon on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil ja pädevate asutuste veebisaitidel.

Vajaduse korral võivad pädevad asutused nõuda täiendavaid dokumente ning läbi viia sõltumatuid kontrolle.

b) *Koostisainete piirmäärad*

Koostisained, mille sisaldus tootes on üle 0,010 massiprotsendi, peavad vastama ökoloogilistele kriteeriumidele.

▼B

Säilitusainete, värvainete ja lõhnaainete puhul nõutakse vastavust kriteeriumidele, olenemata nende kontsentratsioonist, välja arvatud vastavus 4. kriteeriumi punktile b, mis käsitleb keelatud ja piiratud kasutusega aineid ja segusid.

Kriteeriumi kohaldamisalasse kuuluvad kõik tootes sisalduvad ained, sealhulgas koostisainetes sisalduvad lisaained (nt säilitusained või stabilisaatorid). Kriteeriumidele peavad vastama ka toormaterjali valmistamisprotsessist pärinevad lisandid, mille sisaldus lõpptootes on üle 0,010 massiprotsendi.

Kui pakendil olevas doseerimisjuhendis on doos eraldi määratletud eelpesu ja põhipesu jaoks (lisaks tavalisele ühekordsele pesule) peab kogudoos (eelpesu + põhipesu) vastama ökoloogilistele kriteeriumidele.

Kui toote ümber on vees lahustuv kile, mida ei eemaldata enne pesemist, tuleb see kõikidele kriteeriumidele vastavuse hindamisel lugeda toote koostisesse kuuluvaks.

2. **Pesuühik**

Kõnealuse tooterühma puhul väljendatakse pesuühikut grammides ühe kilogrammi pestava pesu kohta.

3. **Standarddoos**

Tugevatoimeliste detergentide ja värvi säästvate detergentide puhul loetakse standarddoosiks vee kareduse puhul 2,5 mmol $CaCO_3$/l ja tavapärase määrdumisastmega riideesemete korral valmistaja poolt tarbijale soovitatud doosi; seda kasutatakse ökoloogiliste kriteeriumide arvutamisel ja pesemisvõime katsetamisel. Tugevatoimeliste detergentide ja värvi säästvate detergentide puhul vastab see 4,5 kg korraga pestava pesu (kuivad riideesemed) jaoks vajalikule doosile.

Pehmetoimeliste detergentide puhul loetakse standarddoosiks vee kareduse puhul 2,5 mmol $CaCO_3$/l ja kergelt määrdunud riideesemete korral valmistaja poolt tarbijale soovitatud doosi; seda kasutatakse ökoloogiliste kriteeriumide arvutamisel ja pesemisvõime katsetamisel. Pehmetoimeliste detergentide puhul vastab see 2,5 kg korraga pestava pesu (kuivad riideesemed) jaoks vajalikule doosile.

Kui soovitatav doos on ette nähtud eespool nimetatust erinevale pesukogusele, peab ökoloogiliste kriteeriumide arvutamisel kasutatav standarddoos siiski vastama pesutsükli keskmisele pesukogusele. Juhul kui liikmesriigis, kus detergenti turustatakse, ei ole tavapärane vee kareduse määr 2,5 mmol $CaCO_3$/l, peab taotleja määratlema standarddoosina kasutatava doosi suuruse.

Pesuühiku (2) ja standarddoosi (3) hindamis- ja kontrollinõuded: Pädevale asutusele tuleb teatada toote täpne koostis, näidates ära kaubanime, keemilise nimetuse, CASi numbri, DID numbri, (*) kasutatava koguse koos veega ja ilma veeta ning kõikide koostisainete otstarbe (olenemata kontsentratsioonist). Pädevale asutusele tuleb esitada toote kujunduse näidis koos doseerimisalaste soovitustega.

Pädevale asutusele esitatakse iga koostisaine kohta materjaliohutuskaart vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1907/2006 ([1]).

DID loend on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm.

(*) DID number on koostisaine number DID-loendis (detergentide koostisosade andmebaas) ja seda kasutatakse 2. ja 3. kriteeriumile vastavuse määramisel. Vt I liide.

([1]) ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

▼B

EUROOPA LIIDU ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMID

1. **kriteerium – Doseerimisalased nõuded**

Doos tähendab soovitatavat doosi grammides (pulber, tabletid) või milliliitrites (vedelikud) ühe kilogrammi pestava pesu kohta. Näidatakse ära soovitatav doos vee puhul, mille karedus on 2,5 mmol $CaCO_3$/l, vastavalt kas tavapärase määrdumisastmega riideesemete (tugevatoimelised detergendid ja värvi säästvad detergendid) või kergelt määrdunud riideesemete (pehmetoimelised detergendid) pesemiseks.

Sellised doosid ei tohi ületada järgmisi koguseid:

Tooteliik	Doos (pulber/tablett)	Doos (vedelik)
Tugevatoimelised detergendid, värvi säästvad detergendid	17,0 g kg pesu kohta	17,0 ml kg pesu kohta
Pehmetoimelised detergendid	17,0 g kg pesu kohta	17,0 ml kg pesu kohta
Plekieemaldajad (üksnes eeltöötluseks)	2,7 g kg pesu kohta	2,7 ml kg pesu kohta (*)

(*) Hinnanguline keskmine doos, mida tuleb kasutada kriitilise lahjendusmäära arvutamisel. Tegelik doseerimine sõltub plekkide arvust asjakohases pesukoguses. Hinnanguline doos on 2 ml iga kasutuse kohta ja 6 kasutust 4,5 kg pesukoguse kohta (vedel plekieemaldaja).

Kui kasutatakse eelpesu ja põhipesu kohta antud soovitusi, peab soovitatud kogudoos (eelpesu + põhipesu) vastama maksimaalsele doosile.

Hindamine ja kontroll: toote täielik koostis, märgis või kujundus koos doseerimisjuhendiga. Kõikide toodete puhul märgitakse kas pakendile või ohutuskaardile tihedus (g/ml).

2. **kriteerium – Mürgine toime veeorganismidele: kriitiline lahjendusmäär (CDV)**

Toote kriitiline lahjendusmäär ($CDV_{krooniline}$) ei tohi ületada järgmisi piirväärtusi:

Tooteliik	$CDV_{krooniline}$
Tugevatoimelised detergendid, värvi säästvad detergendid (kõik liigid)	35 000 l kg pesu kohta
Pehmetoimelised detergendid (kõik liigid)	20 000 l kg pesu kohta
Plekieemaldajad (üksnes eeltöötluseks)	3 500 l kg pesu kohta (*)

(*) Kriitilise lahjendusmäära piirväärtus põhineb hinnangulisel doosil, milleks on 2 ml vedelat plekieemaldajat iga kasutuse kohta ja 6 kasutust iga 4,5 kg pesukoguse kohta. Pulbri või pasta kujul doseeritavate toodete puhul kasutatakse sama kriitilise lahjendusmäära piirväärtust.

Iga koostisaine (i) puhul arvutatakse toote toksiliskriitiline lahjendusmäär ($CDV_{krooniline}$) järgmise valemi abil:

$$CDV_{krooniline} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{mass_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{krooniline(i)}} \times 1\,000$$

kus:

mass (i) = koostisaine mass soovitatud doosi kohta;

DF = lagunevustegur;

TF = aine kroonilise mürgisuse tegur vastavalt DID loendile.

▼B

Tootes sisalduvaid säilitusaineid, värvaineid ja lõhnaaineid võetakse kriitilise lahjendusmäära arvutamisel arvesse isegi juhul, kui nende kontsentratsioon on väiksem kui 0,010 % (100 ppm).

Hindamine ja kontroll: toote $CDV_{krooniline}$ arvutamine. Arvutustabel kriitilise lahjendusmäära arvutamiseks on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil.

Kasutatakse detergentide koostisainete andmebaasis (DID-loend) esitatud parameetrite DF (lagunevustegur) ja TF (mürgisustegur) väärtusi. Kui aine ei kuulu DID-loendisse, arvutatakse parameetrid välja DID-loendi B osa juhiste kohaselt ja lisatakse sellega seotud dokumendid.

3. **kriteerium – Orgaaniliste ainete biolagunduvus**

Aeroobsetes tingimustes mittelaguneva (raskesti biolaguneva) (aNBO) ja/või anaeroobsetes tingimustes mittelaguneva (anNBO) orgaanilise aine sisaldus tootes ei tohi ületada järgmisi piirmäärasid:

aNBO

Tooteliik	aNBO (pulber)	aNBO (vedelik, geel)
Tugevatoimelised detergendid, värvi säästvad detergendid	1,0 g kg pesu kohta	0,55 g kg pesu kohta
Pehmetoimelised detergendid	0,55 g kg pesu kohta	0,30 g kg pesu kohta
Plekieemaldajad (üksnes eeltöötluseks) (*)	0,10 g kg pesu kohta	0,10 g kg pesu kohta

(*) aNBO piirväärtus põhineb hinnangulisel doosil, mis on 2 ml vedelat plekieemaldajat iga kasutuse kohta ja 6 kasutust iga 4,5 kg pesukoguse kohta.

anNBO

Tooteliik	anNBO (pulber)	anNBO (vedelik, geel)
Tugevatoimelised detergendid, värvi säästvad detergendid	1,3 g kg pesu kohta	0,70 g kg pesu kohta
Pehmetoimelised detergendid	0,55 g kg pesu kohta	0,30 g kg pesu kohta
Plekieemaldajad (üksnes eeltöötluseks) (*)	0,10 g kg pesu kohta	0,10 g kg pesu kohta

(*) anNBO piirväärtus põhineb hinnangulisel doosil, mis on 2 ml vedelat plekieemaldajat iga kasutuse kohta ja 6 kasutust iga 4,5 kg pesukoguse kohta.

Hindamine ja kontroll: toote aNBO ja anNBO arvutamine. Arvutustabel aNBO ja anNBO arvutamiseks on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil.

Viitamine DID-loendile. DID-loendisse mittekuuluvate koostisainete puhul tuleb esitada kirjanduse või muude allikate või asjakohaste katsete tulemuste põhjal tõestatud teave selle kohta, et need ained on aeroobsetes ja anaeroobsetes tingimustes biolagunevad. Vt I liide.

Pidage meeles, et TAED (tetraatsetüületüleenediamiin) tuleks lugeda anaeroobsetes tingimustes biolagunevaks.

▼B

4. **kriteerium – Keelatud või piiratud kasutusega ained ja segud**

a) *Keelatud koostisained*

Toote ega ühegi selle koostisesse lisatud valmistise koostisesse ei tohi kuuluda järgmised koostisained:

— fosfaadid;

— EDTA (etüülenediamiintetraatsetaat);

— nitromuskused ja polütsüklilised muskused.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab täidetud ja allkirjastatud vastavusdeklaratsiooni.

b) *Ohtlikud ained ja segud*

Vastavalt ELi ökomärgise määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõikele 6 ei tohi toode või toote mis tahes osa sisaldada aineid ega segusid, mis vastavad määruse (EÜ) nr 1272/2008 allpool täpsemalt määratletud ohuklassidesse või -kategooriatesse liigitamise kriteeriumidele, samuti ei tohi need sisaldada määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 57 loetletud aineid.

Ohulausete loetelu

Kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalselt harmoneeritud süsteemi (GHS) ohulause ([1])	ELi riskilause ([2])
H300: Allaneelamisel surmav	R28
H301: Allaneelamisel mürgine	R25
H304: Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav	R65
H310: Nahale sattumisel surmav	R27
H311: Nahale sattumisel mürgine	R24
H330: Sissehingamisel surmav	R23/26
H331: Sissehingamisel mürgine	R23
H340: Võib põhjustada geneetilisi defekte	R46
H341: Arvatavasti põhjustab geneetilisi defekte	R68
H350: Võib põhjustada vähktõbe	R45
H350i: Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe	R49
H351: Arvatavasti põhjustab vähktõbe	R40
H360F: Võib kahjustada viljakust	R60
H360D: Võib kahjustada loodet	R61
H360FD: Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet.	R60/61/60–61
H360Fd: Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet.	R60/63
H360Df: Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust.	R61/62

▼B

Kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalselt harmoneeritud süsteemi (GHS) ohulause [1]	ELi riskilause [2]
H361f: Arvatavasti kahjustab viljakust	R62
H361d: Arvatavasti kahjustab loodet	R63
H361fd: Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet.	R62-63
H362: Võib kahjustada rinnaga toidetavat last	R64
H370: Kahjustab elundeid	R39/23/24/25/26/27/28
H371: Võib kahjustada elundeid	R68/20/21/22
H372: Kahjustab elundeid pikaajalise või korduva kokkupuute korral	R48/25/24/23
H373: Võib kahjustada elundeid pikaajalise või korduva kokkupuute korral	R48/20/21/22
H400: Väga mürgine veeorganismidele	R50
H410: Väga mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R50-53
H411: Mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R51-53
H412: Ohtlik veeorganismidele, pikaajalise toimega	R52-53
H413: Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet	R53
EUH059: Ohtlik osoonikihile	R59
EUH029: Kokkupuutel veega eraldub mürgine gaas	R29
EUH031: Kokkupuutel hapetega eraldub mürgine gaas	R31
EUH032: Kokkupuutel hapetega eraldub väga mürgine gaas	R32
EUH070: Silma sattumisel mürgine	R39-41
Ülitundlikkust põhjustavad ained	
H334: Sissehingamisel võib põhjustada allergiat, astma sümptomeid või hingamisraskusi	R42
H317: Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni	R43

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

([2]) Nõukogu direktiiv 67/548/EMÜ, mis on kohandatud REACHiga vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2006/121/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu muudetud direktiivile 1999/45/EÜ.

▼B

Seda kriteeriumi kohaldatakse kõikide koostisainete suhtes, mille sisaldus tootes on ≥ 0,010 %, kaasa arvatud säilitusained, värvained ja lõhnaained.

Eespool sätestatud nõudeid ei kohaldata selliste ainete või segude kasutamise suhtes, mille omadused muutuvad töötlemisel nii (nt muutuvad bioloogiliselt kättesaamatuks, toimub nende keemiline muundumine), et nende väljaselgitatud ohtlikkus kaob.

Erandid: kõnealust nõuet ei kohaldata järgmiste ainete ja segude suhtes

▼M4

Subtilisiin	H400: Väga mürgine veeorganismidele	R50
	H411: Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	R50-53
Pindaktiivsed ained kogusisaldusega < 25 % lõpptootes	H400: Väga mürgine veeorganismidele	R50
Pindaktiivsed ained kogusisaldusega < 25 % lõpptootes (*)	H412: Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime	R52-53
Üksnes säilivuse tagamiseks kasutatavad biotsiidid (**)	H410: Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	R50-53
	H411: Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	R51-53
	H412: Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime	R52-53
Lõhnaained	H412: Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime	R52-53
Ensüümid (***)	H334: Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi	R42
	H317: Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni	R43
Pleegitamisel kasutatavad katalüsaatorid (***)	H334: Sissehingamisel võib põhjustada allergia- või astma sümptomeid või hingamisraskusi	R42
	H317: Võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni	R43
NTA (trinaatriumnitrilotriatsetaat) lisandina MGDAs (metüülglütsiindiatsetaat) ja GLDAs (dikarboksümetüülglutamiinhape) (****)	H351: Arvatavasti põhjustab vähktõbe	R40
Optilised valgendid (üksnes tugevatoimelised detergendid)	H413: Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet	R53

(*) Seda erandit kohaldatakse tingimusel, et aine on kiiresti lagunev ja lagunev anaeroobsetes tingimustes.

(**) Nimetatud 4. kriteeriumi punktis e. Seda erandit kasutatakse siis, kui biotsiidide võimaliku bioakumulatsiooni iseloomustav log Pow (oktanooli-vee jaotusteguri) väärtus on < 3,0 või kui tema katseliselt määratud bioakumulatsiooni tegur on ≤ 100.

(***) Sealhulgas valmististes sisalduvad stabilisaatorid ja muud lisaained.

(****) Sisaldus toormaterjalis alla 1,0 % juhul, kui kogusisaldus lõpptootes on alla 0,10 %.

▼B

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama pädevale asutusele toote täpse koostise. Taotleja esitab ka deklaratsiooni kriteeriumile vastavuse kohta koos sellega seotud dokumentidega, nagu materjalitarnijate allkirjastatud vastavusdeklaratsioonid ning asjakohased ainete või segude ohutuskaartide koopiad.

▼M2

Selliste erandiga hõlmatud pindaktiivsete ainete puhul, mis vastavad ohuklassi H412 kriteeriumidele, esitab taotleja dokumendid nende lagunevuse kohta, viidates DID-loendile. Kui pindaktiivne aine ei ole kantud DID-loendisse, tuleb viidata kirjandusel või muudel allikatel või asjakohaste katsete tulemustel põhinevale teabele, nagu on kirjeldatud I liites.

▼B

c) *Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõike 1 kohaselt loetletud ained*

Määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõikes 6 ettenähtud väljajätmiste erandeid ei kohaldata ainete suhtes, mis on määratletud väga ohtlike ainetena ja kuuluvad määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 59 sätestatud loetelusse ja mille kontsentratsioon segus on üle 0,010 %.

Hindamine ja kontroll: väga ohtlike ainetena määratletud ja vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 59 kandidaatainete loetelusse lisatud ainete loend on esitatud järgmisel aadressil: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Loendile viitamine peab olema toimunud taotluse esitamise kuupäeval. Taotleja esitab pädevale asutusele toote täpse koostise. Taotleja esitab ka käesolevale kriteeriumile vastavuse deklaratsiooni koos sellega seotud dokumentidega, nagu materjalitarnijate allkirjastatud vastavusdeklaratsioonid ning asjakohased ainete või segude ohutuskaartide koopiad.

d) *Määratletud piiratud kasutusega koostisained – lõhnaained*

Iga tootele lisatava lõhnakomponendi valmistamisel ja käitlemisel tuleb järgida Rahvusvahelise Lõhnaainete Assotsiatsiooni (IFRA) tegevusjuhiseid. Tegevusjuhised on esitatud IFRA veebisaidil (http://www.ifraorg.org).

Valmistajad peavad järgima IFRA standardites esitatud soovitusi keelamise, piiratud kasutuse ja materjalide jaoks ettenähtud puhtusekriteeriumide kohta.

Lõhnaained, mille suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 648/2004 detergentide kohta (VII lisa) sätestatud deklareerimisnõuet ja mis ei ole juba 4. kriteeriumi punkti b kohaselt välja arvatud ning (muud) lõhnaained, mis on klassifitseeritud H317/R43 (võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni) ja/või H334/R42 (sissehingamisel võib põhjustada allergiat, astma sümptomeid või hingamisraskusi) kohaselt, võivad esineda mahus ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm) aine kohta.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab täidetud ja allkirjastatud vastavusdeklaratsiooni, kus on märgitud tootes sisalduvate lõhnaainete hulk. Taotleja esitab lõhnaaine tootjalt saadud deklaratsiooni, kus on määratletud kõik need lõhnaaine koostisained, mis on loetletud nõukogu direktiivi 76/768/EMÜ I osa III lisas, samuti riskilausetega H317/R43 ja/või H334/R42 hõlmatud (muude) ainete sisaldus.

▼B

e) *Biotsiidid*

i) Tootes tohib olla üksnes toote säilitamiseks vajalikke biotsiide ning üksnes selleks vajalikus koguses. See ei kehti pindaktiivsete ainete kohta, millel võivad samuti olla biotsiididele iseloomulikud omadused.

Hindamine ja kontroll: kõikide lisatud säilitusainete kohta tuleb esitada materjaliohutuskaartide koopiad koos teabega tootes kasutatud säilitusainete täpse koguse kohta. Säilitusainete valmistaja või tarnija peab esitama teabe toote säilitamiseks vajaliku säilitusaine doosi kohta (nt mõjususkatse tulemused või samaväärne teave).

ii) Keelatud on pakendil või muul moel väita või vihjata, et tootel on mikroobivastane toime.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab pädevale asutusele igale tüüppakendile kantava teksti ja selle kujunduse ja/või iga tüüppakendi näidise.

5. **kriteerium – Pakendamisalased nõuded**

a) *Massi/kasulikkuse suhe (WUR)*

Toote massi/kasulikkuse suhe (WUR) ei tohi ületada järgmisi väärtusi:

Tooteliik	Massi/kasulikkuse suhe
Pulbrid	1,2 g kg pesu kohta
Muud (nt vedelikud, geelid, tabletid, kapslid)	1,5 g kg pesu kohta

Massi/kasulikkuse suhe arvutatakse üksnes müügipakendi kohta (sealhulgas korgid, stopperid ja käsipumbad/pihustid), kasutades järgmist valemit:

$$WUR = \sum[(W_i + U_i)/(D_i * r_i)]$$

kus:

W_i = pakendikomponendi (i) mass (g), kaasa arvatud märgis, kui see on võimalik.

U_i = taaskasutamata (toormel põhineva) materjali mass (g) pakendikomponendis (i). Kui taaskasutatud materjali osakaal pakendikomponendis on 0 %, siis $U_i = W_i$.

D_i = pakendikomponendis (i) sisalduvate funktsionaalsete ühikute arv. Funktsionaalne ühik = doos grammides ühe kilogrammi pestava pesu kohta.

r_i = taaskasutuste arv, st kui mitu korda pakendikomponenti (i) kasutatakse samal otstarbel taaskasutamis- või täitmissüsteemi kaudu. Vaikeväärtuseks on r puhul võetud 1 (see tähendab, et taas ei kasutata). Ainult siis, kui taotleja suudab dokumenteerida pakendikomponendi taaskasutamist samaks otstarbeks, võib arvutuses kasutada kõrgemat väärtust.

Erandid

Selle nõudega ei ole hõlmatud rohkem kui 80 % ulatuses taaskasutatud materjali sisaldavad plastik-/paber-/papp-pakendid.

▼B

Pakend loetakse taaskasutatuks, kui valmistaja on kogunud pakendi valmistamiseks kasutatud toormaterjali jaotus- või tarbimisetapis. Kui tooraineks on materjali valmistaja tootmisprotsessis tekkinud tööstusjäätmed, ei peeta materjali taaskasutatud materjaliks.

Hindamine ja kontroll: toote massi/kasulikkuse suhtarvu arvutamine. Arvutustabel selle väärtuse arvutamiseks on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil. Pakendi ringlusse võetud materjali sisalduse arvestamine. Pakendi taastäitmise heakskiitmiseks peab taotleja ja/või jaemüüja esitama dokumendid selle kohta, et täitmisvõimalus on turul olemas.

b) *Plastpakend*

Plastpakendiks võib kasutada üksnes selliseid ftalaate, mille riskihindamine on taotluse esitamise ajaks läbi viidud ja mida ei ole liigitatud 4. kriteeriumi punkti b (ja selle kombinatsioonide) alla kuuluvaks.

c) *Plastpakendi märgistamine*

Ringlusse võtmiseks ettenähtud pakendi eri osade identifitseerimise võimaldamiseks tuleb müügipakendi plastosad märgistada vastavalt standardi DIN 6120 2. osale või samaväärsetele nõuetele. Seda nõuet ei kohaldata korkide ja pumpade suhtes.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab täidetud ja allkirjastatud vastavusdeklaratsiooni.

6. **kriteerium – Pesemisvõime (kasutuskõlblikkus)**

Toode peab vastama tõhususnõuetele, mis asjaomase tooteliigi puhul on kindlaks määratud pesumasinas kasutatavate detergentide ELi ökomärgise tõhususkatsete kõige viimase versiooni abil, mille kohta leiab täpsemat teavet siit: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/laundry_detergents_en.htm.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab katsearuande, mis tõestab toote vastavust kõnealuse katse miinimumnõuetele.

7. **kriteerium – Punktid**

a) *Pesumasinates kasutatavad tugevatoimelised detergendid ja värvi säästvad detergendid*

Allpool esitatud maatriksilt on vaja saada vähemalt 3 punkti. Võimalik on saada maksimaalselt 8 punkti külma veega pesevate toodete eest, 7 punkti madalal temperatuuril pesevate toodete eest ja 6 punkti muude toodete eest.

Pesemistemperatuur	Külma veega pesev toode (dokumenteeritud pesemisvõime ≤ 20 °C)	2 P
	Madalal temperatuuril pesev toode (dokumenteeritud pesemisvõime vahemikus 20 °C kuni 30 °C)	1 P
Maksimaalne doos	Maksimaalne doos ≤ 14 g kg pesu kohta (pulber, tabletid) *või* ≤ 14 ml kg pesu kohta (vedelik, geel)	2 P
	Maksimaalne doos ≤ 16 g kg pesu kohta (pulber, tabletid) *või* ≤ 16 ml kg pesu kohta (vedelik, geel)	1 P
CDV	$CDV_{krooniline}$ < 25 000 l kg pesu kohta	2 P
	$CDV_{krooniline}$ on 25 000–30 000 l kg pesu kohta	1 P

▼B

aNBO	aNBO ≤ 75 % piirväärtusest	1 P
anNBO	anNBO ≤ 75 % piirväärtusest	1 P
ELi ökomärgise saamiseks vajalik minimaalne punktide arv		3 P

b) *Pesumasinas kasutatavad pehmetoimelised detergendid*

Allpool esitatud maatriksilt on vaja saada vähemalt 3 punkti. Võimalik on saada maksimaalselt 8 punkti külma veega pesevate toodete eest, 7 punkti madalal temperatuuril pesevate toodete eest ja 6 punkti muude toodete eest.

Pesemistemperatuur	Külma veega pesev toode (dokumenteeritud pesemisvõime ≤ 20 °C)	2 P
	Madalal temperatuuril pesev toode (dokumenteeritud pesemisvõime ≤ 20 °C kuni < 30 °C)	1 P
Maksimaalne doos	Maksimaalne doos ≤ 14 g kg pesu kohta (pulber, tabletid) *või* ≤ 14 ml kg pesu kohta (vedelik, geel)	2 P
	Maksimaalne doos ≤ 16 g kg pesu kohta (pulber, tabletid) *või* ≤ 16 ml kg pesu kohta (vedelik, geel)	1 P
CDV	$CDV_{krooniline}$ < 15 000 l kg pesu kohta	2 P
	$CDV_{krooniline}$ on 15 000–18 000 l kg pesu kohta	1 P
aNBO	aNBO ≤ 75 % piirväärtusest	1 P
anNBO	anNBO ≤ 75 % piirväärtusest	1 P
ELi ökomärgise saamiseks vajalik minimaalne punktide arv		3 P

Hindamine ja kontroll: toote eest saadud punktide summa arvutamine. Arvutustabel selle arvutamiseks on saadaval ELi ökomärgise veebisaidil.

8. **kriteerium – Tarbija teavitamine**

a) *Doseerimisjuhend*

Riideesemete massile kohased soovitatavad doosid märgitakse nii tavapärasel määral kui ka väga määrdunud riideesemete puhuks ning silmas pidades asjaomase riigi vee kareduse vahemikke. (Ei kohaldata plekieemaldajate suhtes).

Tavapärase määrdumisastmega riideesemete ja vee kõige madalama karedusastme (pehme vesi) ning väga määrdunud riideesemete ja vee kõrgeima karedusastme puhul soovitatavad doosid ei tohi üksteisest erineda üle 2 korra. (Ei kohaldata plekieemaldajate suhtes).

▼B

Pesemisvõime katsetamisel ja koostisainete ökoloogilistele kriteeriumidele vastavuse hindamisel peab standarddoos olema sama, mis on märgitud pakendile vee kareduse puhul 2,5 mmol $CaCO_3$/l ja tavapärase määrdumisastmega riideesemete korral.

Juhul kui soovitatakse kasutada üksnes vett, mille karedus on väiksem kui 2,5 mmol $CaCO_3$/l, peab tavapärasel määral määrdunud riideesemete puhul soovitatud suurim doos olema pesemisvõime katsetamisel (vee karedus 2,5 mmol $CaCO_3$/l) kasutatud standarddoosist väiksem.

b) *Pakendil olev teave*

Järgmised (või nendega võrreldavad) pesemiseks antud soovitused peavad olema kõikide tooterühma kuuluvate ELi ökomärgisega toodete pakenditel, välja arvatud eeltöötluseks kasutatavad plekieemaldajad. Pesemissoovitused võivad olla esitatud teksti või sümbolite kujul.

„— Peske madalaimal võimalikul temperatuuril.

— Peske alati täiskoormusel.

— Doseerige vastavalt määrdumisastmele ja vee karedusele, järgige doseerimisjuhiseid.

— Kui olete allergiline kodutolmule, peske voodipesu alati temperatuuril 60 °C. Nakkushaiguste korral tõstke temperatuur 60 °C-le.

Selle ökomärgisega toote kasutamine ja kasutusjuhendi järgimine aitab vähendada veesaastet, jäätmeteket ja energiatarvet.”

c) *Väited pakendil*

Üldiselt tuleb pakendil esitatud väiteid (nt väited toote pesemistõhususe kohta madalal temperatuuril, teatavat tüüpi plekkide eemaldamisvõime kohta, kasulikkuse kohta teatavat tüüpi või värvi riideesemetele või toote eriomaduste/kasulikkuse kohta) tõestada kas pesemisvõime kohta koostatud katsearuannetega või muude asjakohaste dokumentidega.

— Näiteks, kui väidetakse, et toode toimib tõhusalt temperatuuril 20 °C, peab pesemisvõime katse olema tehtud temperatuuril ≤ 20 °C (sama kehtib ka muude alla 30 °C temperatuuri kohta tehtud väidete suhtes).

— Näiteks, kui väidetakse, et toode toimib tõhusalt teatavat tüüpi plekkidele, peab see olema kinnitatud tõhususkatsega.

d) *Teave pakendil – täiendavad nõuded plekieemaldajatele*

Tootel ei tohi olla väidet teatavat laadi plekkide eemaldamise kohta, kui sellekohast katset ei ole läbi viidud.

Hindamine ja kontroll (a–d): taotleja esitab toote märgise näidise ja deklaratsiooni, mis tõendab vastavust sellele kriteeriumile. Tootel olevad väited peavad olema tõestatud katsearuannetega või muude asjakohaste dokumentidega.

▼B

9. **kriteerium – ELi ökomärgisel olev teave**

Vabatahtliku tekstiväljaga märgisel peab olema järgmine tekst:

„— Vähene mõju veeökosüsteemidele.

— Ohtlike ainete piiratud sisaldus.

— Pesemisvõime katsetatud.”

Vabatahtliku tekstiväljaga märgise kasutamise juhised on esitatud pealkirja all „Ökomärgise logo kasutamise juhised” järgmiselt veebisaidil: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab märgise näidise.

▼B

I liide

Detergentide koostisainete andmebaas (DID-loend)

DID-loend (A osa) sisaldab teavet detergentide koostisse kuuluvate koostisainete mürgise mõju kohta veekeskkonnale ja nende biolagunduvuse kohta. Loend sisaldab teavet suure hulga pesemis- ja puhastusvahendites sisalduvate ainete mürgisuse ja biolagunduvuse kohta. Loend ei ole ammendav, kuid B-osas on esitatud suunised selle kohta, kuidas määrata kindlaks koostisaine parameetrid juhul, kui kõnealune aine ei ole kantud DID-loendisse (nt mürgisustegur (TF) ja lagunevustegur (DF), mida kasutatakse kriitilise lahjendusmäära arvutamiseks). See loetelu on vaid üldine teabeallikas ja DID-loendisse kuuluvad ained ei ole ELi ökomärgisega toodetes kasutamiseks automaatselt heaks kiidetud. DID-loend (A ja B osa) on esitatud ELi ökomärgise veebisaidil.

Kui puuduvad andmed aine mürgise mõju kohta veekeskkonnale ja selle biolagunduvuse kohta, võib selle mürgisusteguri ja lagunevusteguri hindamiseks kasutada samalaadsete ainete struktuurianalooge. ELi ökomärgiseid väljastav pädev asutus peab need struktuurianaloogid heaks kiitma. Alternatiivselt võib kohaldada halvimat stsenaariumi, kasutades allpool esitatud parameetreid:

Halvim stsenaarium

	Äge mürgisus			Krooniline mürgisus			Lagunduvus		
Koostisaine	LC50/ EC50	$SF_{(äge)}$	$TF_{(äge)}$	NOEC (*)	$SF_{(krooniline)}$ (*)	$TF_{(krooniline)}$	DF	Aeroobne	Anaeroobne
„Nimetus”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Kui vastuvõetavaid andmeid kroonilise mürgisuse kohta ei leitud, on need lahtrid tühjad. Sellisel juhul loetakse TF (krooniline) võrdseks TF (ägedaga).

Kiire biolagunduvuse dokumenteerimine

Kiire biolagunduvuse dokumenteerimiseks kasutatakse järgmist meetodit.

1) *Kuni 1. detsembrini 2010 ja üleminekuperioodi vältel alates 1. detsembrist 2010 kuni 1. detsembrini 2015:*

direktiivis 67/548/EMÜ, eriti selle V lisa osas C4 on sätestatud katsemeetodid kiire biolagunduvuse dokumenteerimiseks või nendega samaväärsed OECD 301 A-F või ISO katsemeetodid.

Kümnepäevase akna põhimõtet ei kohaldata pindaktiivsete ainete suhtes. Vastuvõetavuse künnis on 70 % direktiivi 67/548/EMÜ V lisa osades C4(A) ja C4(B) mainitud meetodite ja nendega samaväärsete OECD 301 A ning E või ISO katsemeetodite puhul ja 60 % C4-C, C4-D, C4-E ja C4-F meetodite (ja nendega samaväärsete OECD 301 B, C, D ning F või ISO katsemeetodite) puhul.

2) *Pärast 1. detsembrit 2015 ja üleminekuperioodi vältel alates 1. detsembrist 2010 kuni 1. detsembrini 2015:*

määruses (EÜ) nr 1272/2008 sätestatud katsemeetodid.

▼B

Anaeroobse biolagunduvuse dokumenteerimine

Standardkatse anaeroobse lagunduvuse määramiseks tehakse EN ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni 1988), OECD 311 või muul samaväärsel katsemeetodil, kusjuures nõutav täieliku lagunduvuse määr anaeroobsetes tingimustes on 60 %. Selle dokumenteerimiseks, et aine 60 % lagunduvuse määr anaeroobsetes tingimustes on saavutatud, võib kasutada ka vastava anaeroobse keskkonna tingimuste modelleerimist.

DID-loendisse mittekuuluvate ainete ekstrapoleerimine

Kui koostisaine ei ole kantud DID-loendisse, võib anaeroobse biolagunduvuse dokumenteerimiseks toimida järgmiselt:

1) Sobival juhul kasutatakse ekstrapoleerimist. Ühe lähteainega saadud tulemusi kasutatakse selle aine struktuurianaloogiks oleva pindaktiivse aine täieliku anaeroobse biolagunduvuse määramiseks ekstrapoleerimise abil. Kui teatava pindaktiivse aine (või homoloogide grupi) puhul on DID-loendi andmetega tõendatud, et aine on anaeroobselt biolagunev, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt C12-15 A 1–3 EO sulfaat [DID nr 8] on anaeroobsetes tingimustes biolagunev, järelikult võib oletada, et ka C12-15 A 6 EO sulfaat on samamoodi anaeroobselt biolagunev). Kui teatava pindaktiivse aine anaeroobne biolagunduvus on tõendatud sobiva katsemeetodi abil, võib oletada, et ka muud samalaadsed pindaktiivsed ained on anaeroobselt biolagunevad (nt kirjanduse andmeid, mis kinnitavad alküülestrite ammooniumsoolade gruppi kuuluvate pindaktiivsete ainete biolagunduvust, võib kasutada ka muude alküülahela(te)s estersidemeid sisaldavate kvaternaarsete ammooniumsoolade samalaadse anaeroobse biolagunduvuse dokumenteerimiseks).

2) Tehakse anaeroobse lagunduvuse sõelkatse. Kui uus katsetamine on vajalik, tehakse sõelkatse, kasutades EN ISO 11734, ECETOC nr 28 (juuni 1988), OECD 311 meetodit või mõnda muud samaväärset meetodit.

3) Tehakse lagunduvuse katse väikese doosiga. Kui on vaja uusi katseid, kuid sõelkatsete puhul esineb eksperimentaalseid raskusi (nt lagunemise aeglustumine uuritava aine mürgisuse tõttu), korratakse katset pindaktiivse aine väikese doosiga, kusjuures lagunemist jälgitakse ^{14}C-mõõtmismeetodil või keemiliste analüüside abil. Väikese doosi katse puhul võib kasutada OECD 308 (august 2000) meetodit või mõnda muud samaväärset meetodit.